

tiin siirtää Oy Julisterengas-nimisen yhtiön nimiin 1.5. lukien kertomusvuonna sopimusehtojen pysyessä muuten ennallaan, paitsi ettei uudella vuokraajalla ollut em. sopimuksen 1 §:n mukaista siirto-oikeutta (16.4. 677 §).

Tilapäisiä lupia myönnettäessä urheilukilpailujen, näyttelyiden yms. tilaisuuksien mainostamiseen ulkosalla noudatettiin samaa käytäntöä kuin aikaisemminkin.

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: talo-osaston eräiden virkojen muutoksia, perustamista yms. (29.1. 213 §, 5.3. 439 §, 26.3. 549 §, 7.5. 755, 756 §); eräiden v:n 1958 maalauslaskujen selvityksen antamista revisioviraston tehtäväksi (26.2. 395 §, 1.10. 1547 §, 8.10. 1604 §); Malmin aluelääkäarin asunnon tonttialueen siirtämistä sairaalalautakunnan hallintoon (2.7. 1118 §) sekä Oulunkylän entisen kansakoulutalon käyttämistä vajaamieliskoulutalona (23.7. 1198 §).

Lisäksi tehtiin useita esityksiä eri kaupungin laitosten ja virastojen tarvitsemien huonetilojen hankkimisesta tai huonetilojen järjestelystä yms.

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: nuorisokahvilan perustamista keskikaupungille (5.2. 263 §); yhdistysten laina- ja avustusannoksia (5.2. 264 §, 12.3. 466 §, 27.8. 1360 §, 3.9. 1394 §, 22.10. 1701 §); Luukin ja Puotinkylän kartanoiden päärakennusten käyttöä (2.4. 582 §, 20.8. 1324 §); Uudenmaan Rauhanneuvoston ym. valitusta erään talojaoston päätöksen johdosta (21.5. 857, 858, 862 §); eri isännöitsijähallintokuntien käyttöön hankittuja kiinteistöjä koskevia vuokra-, korjaus- ym. kysymyksiä (28.5. 913 §); Suomalaisen Pursi-Seuran Sirpalesaareissa sijaitsevan telakkavajan sekä eräiden asuinrakennusten ym. purkamiskysymystä (30.7. 1226 §); ehdotusta tupakkamainonnan kieltämiseksi kaupungin vuokralle antamissa mainospaikoissa (27.8. 1361 §); muistolaatan kiinnittämistä Sederholmin talon Katariinankadun puoleiseen seinään (17.9. 1476 §); aloitetta kunnallisen asunnonvälityksen järjestämiseksi (24.9. 1513 §); kaupunginpuutarhassa sijaitsevan rakennuksen hallinnon siirtämistä yleisten töiden lautakunnalle (5.11. 1796 §) sekä torikaupan myyntiaikoja koskevien määräysten muuttamista (12.11. 1828 §).

Edellisten lisäksi annettiin kaupunginhallitukselle lausuntoja kaupungin virastojen ja laitosten tarvitsemien huoneistojen hankkimisesta ja järjestelystä sekä määrärahojen myöntämisestä vuokrien maksuun sekä huoneistojen korjaus- ja muutostöihin ym.

KIINTEISTÖVIRASTO

Kiinteistölautakunnan alaisena toimi virastopäällikkö Alpo Lipan johdolla kiinteistövirasto, joka jakautui kanslia-, tontti-, maatalous-, metsä-, asemakaava-, kaupunkimittaus- ja talo-osastoon. Lisäksi kuului kiinteistövirastoon tilapäinen asuntotuotantotoimisto.

Kiinteistöviraston diaariin merkittyjen asioiden luku oli 3 895, joista virastopäällikölle kuuluvia asioita oli 353, kansliaosastolle kuuluvia asioita 263, tonttiosastolle 1 942, maatalousosastolle 78, metsäosastolle 25, asemakaavaosastolle 525, kaupunkimittausosastolle 243 ja talo-osastolle 466. Kiinteistöviraston lähettämien kirjeiden lukumäärä oli 1 558. Virastopäällikön päätösluettelon pykäläluku oli 183 ja osastopäällikön päätösluettelon pykäläluku 17.4. alkaen oli 95.

Viranhaltijat. Avoimena olleisiin virkoihin valittiin kertomusvuonna eri osastoihin seuraavat viranhaltijat:

4. Kiinteistöhallinto

kansliaosastoon: 18. palkkaluokan toimistonhoitajan virkaan Ilse Sandström 1.2., 26. palkkaluokan osastosihteerin virkaan Leo Karhusuo 16.2., 36. palkkaluokan osastopäällikön virkaan Allon Svanljung 15.4., 16. palkkaluokan apulaiskirjaajan virkaan Inga Hedman 16.5., 32. palkkaluokan sihteerin virkaan Pentti Sunila 1.6. ja 32. palkkaluokan asiamiehen virkaan Lauri Kotiniemi 16.9;

tonttiosastoon: 31. palkkaluokan insinöörin virkaan Martti Koivumäki 1.3., 17. palkkaluokan toimistonhoitajan virkaan Aino Stenberg 1.4., 15. palkkaluokan tp. toimistoapulaisen virkaan Toini Tuomi 1.6., 13. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan Toini Ervanne 1.7. ja 8. palkkaluokan tp. toimistoapulaisen virkaan Salme Saarnio 16.10; työsopimussuhteeseen palkattiin 10.9. alkaen dipl.ins. Jorma Turpela;

metsäosastoon: 13. palkkaluokan tp. apulaismetsänvartijan virkaan Åke Gustafsson 1.3.;

asemakaavaosastoon: 26. palkkaluokan insinöörin virkaan Aimo Kännö 1.1.1963 alkaen, 31. palkkaluokan liikennetoimiston päällikön virkaan Antti Koivu 1.12., liikennetoimiston 25. palkkaluokan liikennetutkijan virkaan Maija Krisé 16.1.1963 alkaen, 26. palkkaluokan insinöörin virkaan Reijo Joki 16.12., 20. palkkaluokan liikenneteknikon virkoihin Rainer Lindholm 1.1.1963 alkaen ja Kalevi Oksanen vuoden koeajaksi 16.1.1963 alkaen, 16. palkkaluokan piirtäjän virkaan Harry Karimo 1.1.1963 alkaen, 10. palkkaluokan piirtäjän virkaan Tytti Aaltonen 1.3.1963 alkaen ja 10. palkkaluokan toimistoapulaisen virkoihin Sirkka-Liisa Lemström 1.1.1963 alkaen ja Marja-Leena Wikberg vuoden koeajaksi 16.1.1963 alkaen;

kaupunkimittaussosastoon: 15. palkkaluokan tp. apulaistonttikirjanhoitajan virkaan Taina Suominen 1.2., 21. palkkaluokan kartoittajan virkaan Keijo Miinalainen 16.2., 14. palkkaluokan piirtäjän virkaan Pirkko Vattulainen 1.3., 16. palkkaluokan tp. arkistojärjestäjän virkaan Irja Siltaloppi 16.3., 15. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan Ulla Korhonen ja 20. palkkaluokan kartoittajan virkaan Olavi Heikkilä 1.4., 15. palkkaluokan piirtäjän virkaan Lea Ketola 16.4., 14. palkkaluokan piirtäjän virkaan Onerva Rintala 1.6., 9. palkkaluokan piirtäjän virkaan Martta Sorvaniemi 1.8., 16. palkkaluokan kartoittajan virkaan Pauli Haanperä 16.9., 15. palkkaluokan kartoittajan virkaan Petteri Tehola 15.10. ja 20. palkkaluokan laskijan virkaan Terttu Virtanen 16.12.;

talo-osastoon: 25. palkkaluokan tp. rakennusmestarin virkaan Eelis Ahtiainen 1.4., 8. palkkaluokan tp. toimistoapulaisen virkaan Sirkku Koski vuoden koeajaksi 1.10., vakinaistettuun 8. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan Pirkko Viinikainen ja vakinaistettuun 7. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan Marjatta Lehtimäki molemmat 1.1.1963 alkaen.

Kiinteistöviraston eri osastoista erosivat tai siirtyivät eläkkeelle seuraavat henkilöt: kansliaosastosta vs. toim.hoit. Terttu Tuuli 15.1.; tonttiosastosta os.siht. Ole Christiansen 6.12. ja puutarh. Mauno Nurminen 31.1.1963; kaupunkimittaussosastosta kartoittajat Emil Vatanen 15.1. ja Keijo Miinalainen 15.9., piirtäjät Kaarina Pihkala 19.2. ja Sinikka Kiuru 15.7., sekä laskija Helmer Lagerstam 30.11.; talo-osastosta tp. toimistoapulainen Kaisu Karuvuori 15.2.

Kiinteistöviraston kansliaosaston sihteeri, varat. Paavo Saarinen kuoli 9.4.

Huoneistot. Kertomusvuonna toimivat kiinteistöviraston eri osastot kaupungin taloissa seuraavasti: virastopäällikkö ja kansliaosasto talon Katariinankatu 1:n II kerr., tonttiosasto saman talon I kerr. ja asemakaavaosasto osittain talojen Katarii-

nankatu 1 ja 3 II ja III kerr. sekä metsäosasto talon Katariinankatu 3 I kerr., talo-
osasto Pohj. Esplanaadikatu 5:n III kerr., asuntoasiaintoimisto Aleksanterinkatu 12
ja asemakaavaosaston liikennetoimisto, tonttiosaston siirtolapuutarhahenkilökunta
ja asuntotuotantotoimisto Aleksanterinkatu 16—18. Maatalousosasto muutti 1.4.
Pukinmäeltä Tuomarinkylän kartanoon. Kaupunkimittaosasto toimi vuokrahuo-
neistoissa talossa Eteläranta 10 osittain II ja osittain IV kerroksessa.

1. Kansliaosasto

Osasto huolehti lautakunnan ja sen jaostojen pöytäkirjojen laatimisesta, kirjeen-
vaihdesta ja muista kansliatoista sekä lautakunnan lainopillista laatua olevista teh-
täivistä, kuten kauppakirjojen ja vuokra- ym. sopimusten laatimisesta.

Kertomusvuonna tapahtui kansliaosaston eräiden virkojen uudelleenjärjestely,
jolloin sihteerin virka muutettiin kansliaosaston osastopäällikön viraksi, apulaissihteerin
virka sihteerin viraksi ja lainoppineen avustajan virka asiamiehen viraksi.
Samassa yhteydessä perustettiin osastoon uusi osastosihteerin virka.

Osastossa käsiteltiin vuoden aikana kauppa- ja vaihtokirjoja 130, maanvuokra-
sopimuksia ja niiden muutoksia 182, huoneenvuokrasopimuksia 20, lainasopimuksia
72, muita sopimuksia 19, vuokraoikeuden siirtoja ja niiden vastaanottoja 59 sekä
lainhuudatus- ja kiinnitysasioita 277.

Kertomusvuonna lähetettiin 478 kirjettä.

2. Tonttiosasto

Henkilökuntaan kuuluivat osaston päällikkö, apulaispäällikkö, kaksi insinööriä,
omakotiarkkitehti, arkkitehti, osastosihteerin, lainopillinen apulainen, rakennus-
neuvoja, rakennusmestari, piirtäjä, varastoalueiden tarkastaja ja apulaistarkastaja,
toimistonhoitaja, kolme toimistoapulaista, puutarhakonsulentti, kaksi siirtolapuutarha-
neuvojaa, siirtolapuutarhuri ja omakotipuutarhaneuvoja. Siirtolapuutarha-
neuvojan avoinna olevaan virkaan kuuluvia tehtäviä hoiti kuuden kuukauden ajan
työsopimussuhteeseen palkattu puutarhuri.

Tonttien luovutus ja varaaminen. Kertomusvuonna valmistui uusi Myllypuron
asuntoalue. Tontteja esitettiin vuoden aikana luovutettavaksi seuraavasti:

	Vuokrattavaksi	Myytäväksi arviointiaan
Asuntotontit	38	9
Teollisuustontit	9	—
Liiketalotontit	2	—
Koulutontit	2	1
Kirkkotontit	1	—
Pienteollisuus- ja varastotontit	49	—
Huoltoasematontit	8	—
Yhteensä	109	10

Asuntotontteja esitettiin varattaviksi lähinnä Myllypuron alueelta, josta varat-
tiin 34 tonttia.

4. Kiinteistöhallinto

Alueiden ja rakennuster ostaminen. Tehtyjen tarjousten perusteella esitettiin hankittavaksi kaupungin omistukseen 17 tilaa sekä 20 määräalaa. Vuokrasuhteen purkamisen yhteydessä tehtiin esitys 22 vuokra-alueella sijaitsevien rakennusten ostamisesta kaupungille. Aluevaihtoja esitettiin suoritettaviksi 26.

Muita asioita. 25 tontin ja alueen vuokraoikeutta ehdotettiin jatkettavaksi. Eri-laisia lupia, joista suurin osa koski kaupungin maan käyttämistä tilapäisiin tarkoi-tuksiin, kuten ulkoilmatilaisuuksien järjestämiseen yms., esiteltiin myönnettäväksi 172 kpl. Lisäksi tehtiin kaksi eri ehdotusta uusien pienteollisuus- ja varastoalueiden hankkimiseksi niille vuokraajille, jotka joutuisivat siirtymään saneerattavilta alueilta Hernesaaressa, Meilahdessa, Sörnäisten rantatien varrella ja Vartiokylässä, Valli-lan metsän varastoalueilta sekä osittain Uudenpellon ja Kyläsaaren varastoalueilta. Eräiden teollisuusalueiden mm. Tattarisuon ja Niittylän laajentamismahdollisuuksia tutkittiin. Eräiden vuokrasopimusten allekirjoittamisaikoja esitettiin jatketta-viksi, samoin esitettiin lykkäyksen myöntämistä maksujen suorittamiseen 9 tapauk- sessa. Kunnallisteknillisiä töitä varten tarvittavia työlupia hankittiin 160 kpl. Ra- kennus- ja muutospirustuksia esitettiin hyväksyttäväksi yhteensä 332 kpl. Osas- tosta lähetettiin 853 kirjettä. Toimitettujen tarkastusten perusteella annettiin kans- liaosastolle 31 todistusta rakennusvelvollisuuden täyttämisestä.

Tonttiosaston päällikön päätösluetteloon merkittiin 59 vuokraoikeuden siirtoa, 25 muutospirustusten hyväksymistä, 37 tilapäisen varastoalueen vuokrausta ja 85 näi- den alueiden vuokraoikeuden irtisanomista.

Tonttiosaston päällikkö myönsi lautakunnan antaman valtuuden perusteella 25 lupaa juhannuskokkojen polttamiseen ja ilotulitusten järjestämiseen.

Aravalainat. Uusia laina-anomuksia otettiin vastaan, tarkastettiin ja toimitettiin Aravalle yhteensä 80 kpl. Lopullisia päätöksiä edellisenä vuonna tehdyistä hakemuk- sista saatiin Aravalta 58 ja laadittiin niistä kortisto. Kertomusvuoden aikana suori- tettiin 578 tarkastusta. Asuntolainojen siirtoanomuksia käsiteltiin 14. Aravalle toi- mitettiin rakenteilla olevista taloista ao. puolivuotisilmoitukset.

Siirtolapuutarhat. Siirtolapuutarhatoimiston henkilökunta suoritti neuvontaa kaupungin siirtolapuutarhoissa ja omakotialueilla. Neuvontapiiriin kuului 7 siirtola- puutarha-alueita, joissa oli yhteensä 1 811 palstaa, sekä 9 omakotialuetta, joissa oli yhteensä 1 127 tonttia. Siirtolapuutarhoiden yhteiset istutukset, tiet ja kentät hoi- dettiin sekä valvottiin palstojen hoitoa ja yleistä järjestystä. Keväällä järjestettiin omakotialueilla ja siirtolapuutarhoissa sekä Laajasalon, Pukinmäen ja Oulunkylän asuntoalueilla asuville puutarhanhoidollisia kursseja ja luentotilaisuuksia. Lisäksi pidettiin 24 tuntia käsittävät puutarhakurssit kevättalvella Mäkelän kansakou- lussa. Kursseihin osallistui n. 80 tontinomistajaa.

Toimistossa laadittiin kaksi puutarhasuunnitelmaa, joista kertyi tuloja 21 000 mk. Asuntotuotantotoimistolta perittiin pihamaitten tarkastuksista 50 000 mk. Hertto- niemen siirtolapuutarhan venelaiturivuokria perittiin 18 000 mk.

Vuoden aikana merkittiin 183 siirtolapuutarhapalstan vuokraoikeuden siirtoa. Siirtolapuutarhoissa oli 15 työntekijää, joista 7 työskenteli 1.5.—15.10. välisenä aikana muiden lopettaessa työn jo 1.9. Lisäksi suoritettiin joitakin urakka- ja lasku- tustöitä. Työpäivien luku oli 1 755 ja palkkoja maksettiin yhteensä 2 758 237 mk.

Rakennuspiirustukset ym. Siirtolapuutarhamajojen piirustuksia sekä majojen eteispiirustuksia myytiin yhteensä 8 kpl ja saatiin niistä tuloja 2 500 mk. Omakoti-

tyyppiirustuksia valmistettiin ja myytiin 25 sarjaa ja niistä saatiin tuloja 252 500 mk. Piirustukset ja pienoismallit 11 uutta tyyppiä varten laadittiin vuoden aikana. Omakotitoimistosta annetuista todistuksista, joita oli 7 kpl, perittiin 910 mk ja omakotipiirustuksista 7 130 mk.

Viljelysmaiden ym. vuokrallearto. Kertomusvuoden ajaksi annettiin vuokralle 3 070 viljelyspalstaa, joiden yhteinen pinta-ala oli 48.5 ha. Niiden vuokrina saatiin 1 238 580 mk. Lisäksi saatiin heinä- ja laidunmaiden vuokraamisesta 9 200 mk.

Multaa myytiin 2 977 m³, josta saatiin tuloja 695 700 mk.

Tulot ja menot kertomusvuonna olivat:

Tulot	mk
Tonttien ja alueiden vuokrat	700 841 408
Siirtolapuutarhojen maanvuokrat	10 072 977
Tonttien ja maa-alueiden myynti	371 620 489
Yhteensä	1 082 534 874

Menot tonttiosaston vastattavilta tileiltä olivat yhteensä 51 783 069 mk.

3. Maatalousosasto

Henkilökunta. Virkasuhteessa olevan henkilökunnan lisäksi oli maataloilla työ- sopimussuhteessa maataloustyönjohtaja, 2 apulaistyönjohtajaa sekä työntekijöitä maatilatalouden yleisissä töissä ja kotieläinhoitotöissä. Näiden luku vaihteli 53:n ja 102:n välillä ollen keskimäärin kuukaudessa 81. Maatalousosaston alaisissa töissä oli voimassa kaupungin ja maataloustyöntekijäin ammattiosaston välinen työehtosopimus.

Maanviljelys. Kertomusvuonna olivat osaston hoidossa ja valvonnassa seuraavat maa-alueet. Uutena tilana ovat v. 1961 ostetun Luukin viljelysmaat.

Tila tai alue	Omassa viljelyksessä ha	Vuokralle annettuna ha	Yhteensä ha
Fallkulla	166	14	180
Haltiala	200	1	201
Luukki	56	1	57
Pukinmäki	211	50	261
Tali	132	45	177
Tuomarinkylä	295	2	297
Haaga	—	28	28
Herttoniemi	—	70	70
Hirvihaara	—	9	9
Kaarela	—	60	60
Leppävaara	—	29	29
Oulunkylä-Pakila	—	8	8
Ryttylä	—	47	47
Suutarinkylä	—	15	15
Toivoniemi	—	19	19
Tullisaari	—	4	4
Vartiokylä-Mellunkylä	—	82	82
Viikinmäki	—	6	6
Yhteensä	1 060	490	1 550

4. Kiinteistöhallinto

Omassa viljelyksessä olevasta peltoalasta oli kesantona 86 ha, syysrypsillä 6 ha, rukiilla 37 ha, syysvehnällä 109 ha, kevätvehnällä 278 ha, ohralla 97 ha, kauralla 147 ha ja perunalla 24 ha. Heinää viljeltiin 172 ha:n alalla, siemenheinää 23 ha:n ja säilörehuksi tarkoitettua heinää 11 ha:n alalla. Peltolaitumena oli 50 ha. Muita viljelyskasveja viljeltiin 20 ha:n alalla.

Viljelyskasvien kokonais- ja hehtaarisadot olivat: syysrypsi 9.1 tn, 1 633 kg; ruis 64.6 tn, 1 758 kg; syysvehnä 182.9 tn, 1 670 kg; kevätvehnä 417.9 tn, 1 500 kg; ohra 234.3 tn, 2 422 kg; kaura 268.9 tn, 1 823 kg; peruna 406 tn, 17 023 kg; heinä 839 tn, 4 878 kg; siemenheinän kokonaissato oli 1.8 tn ja säilörehuheinän kokonaissato 190 tn. Viljelysmaiden lannoitukseen käytettiin kotieläinlannan ja puhtaaraapito-osaston ajaman kaupunkilannan lisäksi 380 tn väkilannoiteseoksia ja 200 tn kalkkijauhoa. Sadonkorjuuajan sääsuhteet kertomusvuonna olivat poikkeuksellisen huonot. Seurauksena oli kato koko maassa. Jatkuvat sateet aiheuttivat viljan lakoutumista ja tähkien itämistä. Korjuutyöt viivästyivät ja sato oli sekä määrältään että laadultaan huonoa. Koko syysvehnän sato ja osa kevätvehnästä jouduttiin myymään rehuviljaksi. Rukiista saatiin siemenkelpoista tavaraa, samoin kevätvehnästä, ohraa ja kaurasta sekä omaan käyttöön että myytäväksikin. Syyskylvöala oli maiden märkyiden vuoksi vain puolet edellisinä vuosina kylvetyistä aloista.

Karja. Nautakarjaa oli kertomusvuoden lopussa 113 eläintä. Maitoa tuotettiin yhteensä 331 304 kg, joka myytiin tarkastusmaitona. Tarkkailuvuonna, joka päättyi 31.5., muodostuivat karjojen keskituotokset seuraaviksi: Pukinmäen tilalla oli keski-lehmäluku 31.1, maitoa tuotettiin 4 576 kg ja rasvaa 219 kg, rasvaprosentti oli 4.8. Tuomarinkylässä olivat vastaavat luvut 40.8, 4 435 kg, 193 kg ja 4.4.

Rehunkulutus lehmää kohden vuodessa käytetystä rehuyksikkömäärästä oli prosentteina seuraava: valkuaisväkirehua Pukinmäen tilalla 9.6 ja Tuomarinkylässä 7.3, viljaväkirehua vastaavasti 31.3 ja 27.1; korsirehua 18.9 ja 22.8; väkevää tuorerehua 11.2 ja 8.8; täyttävää tuorerehua 11 ja 12 sekä laidunrehua 18 ja 22.

Fallkullan sikala oli ainoa sen jälkeen kun Talin sikala paloi 29.5. Sikoja oli vuoden lopussa 186. Niiden ruokinta perustui pääasiassa laitoksilta saatuihin ruoanjätteisiin sekä jäteviljaan. Hevosia oli vuoden lopussa 13.

Kalusto. Tärkeimmistä hankinnoista mainittakoon mm. henkilöauto, 6 traktoria, 2 leikkuupuimuria, viljanlajittelija, maidonjäähdyttävä ja 2 karjanlannanlevittäjää.

Salaojitus ja viemäriojien perkaaminen. Haltialan, Tuomarinkylän ja Luukin tilojen peltoja salaojitettiin yhteensä 47 ha. Viemärien ja piiriojien kaivua ja perkausta suoritettiin kaikkiaan 30 400 m.

Rakennusten vuokralleanto. Pääasiallinen rakennusten vuokraus koski maatalousyöntekijöille luovutettavia huoneistoja.

Eräiden kansanhuoltoasioiden hoito. Kertomusvuonna hoidetut ko. asiat koskivat ns. maatalousmiljardista jaettavia avustuksia sekä pinta-alalisiä. Näitä koskevia ilmoituksia ja kirjelmiä merkittiin diaariin 115.

Tulot ja menot. T u l o t olivat yhteensä 103 726 103 mk, josta peltoviljelyn osuus oli 63 391 267 mk, karjatalouden 24 123 845 mk, maiden ja rakennusten vuokrien 10 959 022 mk sekä sekalaisten tulojen 5 251 969 mk.

Varsinaiset m e n o t olivat 121 344 235 mk sekä pääomamenot 23 423 283 mk, josta salaojitustöiden osuus oli 3 792 315 mk, kaluston hankinnan osuus 9 499 504 mk sekä vesijohtojen ja viemärin rakentamisen 10 131 464 mk.

Omassa viljelyksessä olleiden tilojen keskimääräinen tappiollinen tulos hehtaaria kohden oli 15 984 mk ja vuokralle annettujen viljelysmaiden voitto 2 882 mk. Liikekirjanpidon mukainen tulos oli seuraava: maatalous 16 942 695 mk, maanvuokraukset 1 411 993 mk sekä rakennusten vuokraukset 482 416 mk, jäännös 15 048 286 mk.

4. *Metsäosasto*

Henkilökunta. Työsuhteessa olevan henkilökunnan määrä vaihteli 21:stä 61:een olleen keskimäärin 46. Hyvän työllisyyden vuoksi metsätyöntekijöistä oli jatkuvasti puutetta, joka kuitenkin väheni syksyn kuluessa. Hevosmiehistä oli sen sijaan puute koko vuoden.

Kaupungin metsäalueet ja niiden hoito. Maa-alueiden hankinta lähinnä ulkoilutarkoituksiin jatkui kertomusvuoden aikana varsin merkittävänä. Suurimmat niistä alueista, joiden puusto tuli metsäosaston hoitoon, olivat Luukin alueen pohjoispuolisko (n. 320 ha), Espoon länsirajalla oleva Nuuksionpään eteläpuolisko (n. 69 ha) ja pääosa Skatan niemestä (n. 11 ha), joka liittyy Utelan maihin. Rakennustarkoitukseen siirrettiin vuoden aikana metsäalueita mm. Puotilasta ja Pihlajamäestä, arviolta n. 40 ha.

Kaupunki omisti kertomusvuoden päättyessä alueellaan tai sen välittömässä läheisyydessä metsämaita n. 3 410 ha ja kauempana olevia metsäalueita n. 2 425 ha eli yhteensä n. 5 835 ha.

Puuston hoitohakkuita suoritettiin l ä h i m e t s i s s ä mm. Haltialassa, Laajasalossa, Rastilassa ja Utelassa. Kuivuneiden puiden poistoa ja muita maiseman hoito- ja siistimistehtäviä suoritettiin eri puolilla kaupunkia jatkuvasti. Myös siivousryhmät toimivat kevätkesällä ja syksyllä.

Rakennustöiden johdosta suoritettiin mm. Pirkkolan urheilukeskuksen kenttien paljaaksihakkuu ja Myllypuron asuntoalueella aloitettiin katualueiden puuston poisto.

Haltialan alueella istutettiin 6 000 männyn ja 1 300 kuusen tainta. Muutama vuosi sitten prof. Kankaan ohjeiden mukaan aloitettu kaarnakuoriaisten hävittäminen oli osoittautunut tuloksia tuottavaksi, josta syystä toimintaa oli syytä jatkaa. Puistometsien lannoituskokeita suoritettiin prof. Viron ohjeiden mukaan n. 30 ha:n alueella käyttäen tähän 13 000 kg Y-lannoitetta, 2 000 kg ammoniumsulfaattia ja 15 000 kg kalkkijauhetta. Kokeiden tulokset eivät vielä olleet todettavissa.

U l k o t i l o j e n m e t s i s t ä mainittakoon, että Espoon kauppalan alueelta ostettujen metsämaiten puustot olivat yleensä heikossa kunnossa ja hoitamattomia. Käytettävissä olevan, niin suunnittelevan kuin hakkuita suorittavan työvoiman niukkuuden vuoksi eivät hoitohakkuut päässeet kuitenkaan siihen mittaankin, kuin mitä metsien kunnan kannalta olisi ollut tarpeellista. Vuoden aikana suoritettiin hakkuita Luukin, Pirttimäen ja Martinkylän metsäalueilla.

Luukissa suoritettiin myös metsän istutusta. Kuusen taimia istutettiin 16 000 kpl ja männyn taimia 8 400 kpl. Istutuksia suoritettiin osaksi aikaisemman omistajan paljaaksi hakkauttamille alueille ja osaksi hylätyille pelto- ja laidunmaille.

Tervalammen tilalla jatkettiin hakkuita entiseen tapaan, siten että metsäosasto avusti niiden suunnittelussa ja suoritti puiden leimauksen työlaitoksen suorittaessa hakkuun ja ajon. Ensimmäisten perkaus- ja harvennushakkuiden tultua koko tilalla suoritetuiksi halkojen saanti on vähentynyt, mutta myyntipuuta saadaan vuosittain.

Tukkipuita ja jonkin verran pinotavaraa myytiin pystykauppoina Outamon ja Ryttylän tiloilta sekä Ojakkalasta ns. Hacklinin hiekkapalstalta.

Hirvihaarassa suoritettiin hoitohakkuita metsien kunnostamiseksi.

Luonnonsuojelutoiminta. Kertomusvuonna 28.7. päätti Uudenmaan lääninhallitus määrätä tärkeimmän osan Vanhankaupunginlahdesta rauhoitetuksi luonnonsuojelu-alueeksi. Tämän alueen, joka kuului osittain kaupungille ja osittain valtiolle, kaupungin omistamat pääosat olivat jo pitkähkön ajan olleet rauhoitettuina kaupungin-hallituksen päätöksen perusteella. Tämän jälkeen rauhoitus koski siis myös Viikin tilan ranta-alueita. Rauhoitetulla alueella oli mm. kielletty kaikenlainen toiminta, joka muuttaisi paikan maisemallista luonnetta tai vaikuttaisi epäedullisesti luontaisen kasvillisuuden tai eläimistön säilymiseen.

Pintavirrankehittäjä, joka kertomusvuonna hankittiin osastoon, oli käytössä Kauppatorin äärellä pitäen veden sulana sorsia varten. Talvehtivien sorsien menestymisen edellytyksenä on ymmärrettävästi myös läpi talven jatkuva ruokinta.

Luonnonsuojelua ja maisemanhoitoa koskeva yhteistyö rakentajien kanssa on ollut yhtenä osaston henkilökunnan tärkeimmistä tehtävistä.

Puutavaran luovutus. Kertomusvuonna luovutettiin kaupungin metsistä metsäosaston hakkuuttamina (hankintana) eri puutavaralajeja seuraavat määrät (suluissa v:n 1961 ja 1960 vastaavat luvut): havutukkeja 64 390 (63 520 ja 63 340) j³, koivutukkeja 3 400 (2 160 ja 420) j³, tukipuita ym. 5 200 (7 980 ja 3 490) kpl, paperipuita 290 (1 180 ja 1 470) pm³, halkoja 6 220 (12 620 ja 12 900) pm³; paaluja (230 ja 690 kpl) ja peitepölkkyjä (570 ja 1 000 kpl) ei kertomusvuonna luovutettu.

Vientipaperipuiden kysyntä oli heikko, josta johtui myynnin vähyys. Halkojen vähäinen määrä johtui osaksi työvoiman puutteesta ja osaksi siitä, että lähialueiden metsätoissa halkoja valmistui vähemmän kuin aikaisemmin.

Kaukaisemmilta ulkotiloilta myytiin puutavaraa pystyyn tavallista enemmän ja määrät olivat: havutukkeja 42 200 j³, koivutukkeja 2 100 j³, paperipuuta 280 pm³ ja halkoja 250 pm³. Lähimetsistä myytiin pystyyn erilaista puutavaraa vain pieniä eriä.

Tukkien hinnat olivat hyvät. Halkojen hinnat nousivat jonkin verran, lähinnä hankintakustannusten nousua vastaavasti. Paperipuiden hinnat sen sijaan laskivat tuntuvasti.

Puutavaran myynnistä saatiin tuloja 26.402 (30.514 ja 30.085) mmk, josta puutavara- ja polttoainetoimiston osuus oli 5.919 (13.156 ja 12.685) mmk, rakennusviraston 559 000 (881 000 ja 738 000) mk, maatalousosaston 1.850 (2.017 ja 1.232) mmk, muiden kaupungin laitosten 730 000 (1 062 000 ja 2 132 000) mk sekä yksityisten ostajien 17.344 (13.398 ja 13.298) mmk. Puutavara- ja polttoainetoimiston osuuden pienentyminen johtui halkojen määrän vähentymisestä. Yksityisten ostajien osuuden nousu johtui lähinnä ulkotiloilta suoritetuista tukkikaupoista.

Tulot ja menot. T u l o j a oli kertomusvuonna seuraavasti (suluissa kahden edellisen vuoden tulot): metsätuotteiden myynti 26 402 032 (30 513 945 ja 30 085 782) mk, vuokra- ja lupamaksut 1 253 926 (1 082 785 ja 989 200) mk sekä muut tulot 8 926 894 (7 360 845 ja 4 506 850) mk, yhteensä 36 582 852 (38 957 575, 35 581 832) mk. Muiden tulojen lisääntyminen johtui enentyneestä hiekan ja soran myynnistä. Talousarviossa osaston tulot oli arvioitu 35 600 mmk:ksi, joten ylitys oli siis 982 852 mk.

M e n o t. Kiinteistöjen pääluokan luvussa Metsäosasto oli kertomusvuoden talousarviossa varattu 34 543 920 mk, tästä summasta käytettiin 34 051 808 mk.

5. A s e m a k a a v a o s a s t o

Henkilökunta. Kertomusvuoden alkaessa kuuluivat asemakaavaosastoon asema-kaavapäällikkö, asemakaava-arkkitehti, yleiskaava-arkkitehti, asemakaavainsinööri, apulaisasemakaavainsinööri, 3 toimistoarkkitehtia, liikenneinsinööri, 6 arkkitehtia, 5 insinööriä, osastosihteeri, toimistonhoitaja ja 13 piirtäjää. Näistä viroista olivat vuoden alussa avoinna arkkitehdin virka, 2 insinöörin virkaa sekä piirtäjän virka.

Osaston palveluksessa oli vuoden alussa työsopimussuhteessa 7 henkilöä.

Kaupunginvaltuusto päätti 3.10. perustaa asemakaavaosastoon liikennetoimiston, jonka tehtävänä oli: 1) kuljetustarpeiden ja liikenneolojen sekä niiden tulevan kehityksen tutkiminen; 2) liikenneväylien, paikoitusalueiden ja keskustan liikenteen yleissuunnittelu; 3) katuristeysten ja paikoitusalueiden yksityiskohtainen suunnittelu; 4) liikenteenohjauslaitteiden suunnittelu sekä 5) liikennetilastojen ja ennusteiden laatiminen.

Samalla kaupunginvaltuusto siirsi asemakaavaosaston liikenneinsinöörin ja 2 insinöörin virkaa ko. liikennetoimistoon ja siihen perustettiin 11 uutta virkaa, nimittäin liikennetoimiston päällikön virka, liikenneinsinöörin virka, sähköinsinöörin virka, insinöörin virka, liikennetutkijan virka, 2 liikenneteknikon virkaa, 2 piirtäjän virkaa ja 2 toimistoapulaisen virkaa. Koska kaikki edellä mainitut liikennetoimistoon siirretyt virat olivat avoinna, jouduttiin ne samoin kuin uudet virat julistamaan haettaviksi. Viroista saatiin muutamat täytetyiksi ennen vuoden päättymistä, mutta vain liikennetoimiston päällikkö ja yksi insinööri ryhtyivät kertomusvuonna virkojaan hoitamaan.

Asemakaavaosaston muista viroista olivat vuoden lopussa avoinna yksi arkkitehdin, yksi insinöörin ja yksi piirtäjän virka. Ko. arkkitehdin virkaan (25. palkkaluokan) ei ollut vuosikausiin ilmaantunut hakijoita.

Työsopimussuhteessa oli vuoden päättyessä 10 henkilöä, nim. 4 insinööriä, 2 piirtäjää sekä toimistoapulaisia.

Toiminta. Uusia asemakaavoja valmistui seuraavasti: Puotilan omakotialue 13.4 ha, Konalan koillisosa 22.6 ha ja Konalan eteläosa 134 ha, Myllypuro 148 ha ja Pihlajamäen pohjoisosa 28 ha.

Kiinteistölautakunnalle esiteltiin 327 asiaa, lautakunnan liikennejaostolle 91 asiaa, liikennejärjestelytoimikunnalle 44 asiaa ja asemakaavajaostolle 7 asiaa. Viimeksi mainitut olivat pääasiassa uusia asemakaavaluonnoksia.

Asemakaavanmuutoksia laadittiin 79.

Kiinteistölautakunnan valtuuttamana annettiin lausuntoja rakennuslupa-anomuksista rakennustarkastustoimistolle ja maistraatille Kantakaupungin osalta 83 ja Esikaupunkialueen osalta 562 eli yhteensä 645.

6. K a u p u n k i m i t t a u s o s a s t o

Henkilökunta. Kaupunkimittausosaston viroista oli koko vuoden avoinna yksi piiri-insinöörin virka, jota hoiti viransijainen. Virkasuhteessa olevan henkilökunnan

4. Kiinteistöhallinto

lisäksi oli osaston palveluksessa työsopimussuhteessa 3 insinööriä, geologi, 2 kairaus-tekniikkaa, katukorvausteknikko, 2 laskijaa, 7 työnjohtajaa, maalaborantti, 3 toimistoapulaista, 2 piirtäjää, 2 muovikopistia, 4 valokopistia ja 2 lähettiä. Henkilökunnan lukumäärä oli vuoden lopussa 124. Osastossa oli lisäksi työsopimussuhteessa olevia mittausetumiehiä, autonkuljettajia, mittausmiehiä ja kairausmiehiä sekä harjoittelijoita. Näiden lukumäärä vaihteli vuodenojoista ja suoritettavien töiden määrästä riippuen 60—70 mieheen, joista 20—24 tuli maaperätutkimusjaoksen osalle.

Kaupungingeodeetti, apulaiskaupungingeodeetti, 3 piiri-insinööriä ja 4 insinööriä toimi myöskin kiinteistöinsinööreinä ja suoritti tontinmittaajalle kuuluvia tehtäviä. Vuoden aikana osastoon perustettiin arkistojärjestäjän ja apulaistonttikirjanhoitajan tp. virat.

Teknilliset välineet. Kenttämittauskalustoa täydennettiin hankkimalla mm. uusi vaaituskoje sekä kaksi etäisyyden mittauslattiaa. Mittausryhmiä varten hankittiin uusi auto, joten osaston käytössä oli kaupungin autoja kaikkiaan 7. Kartanvalmistamoon hankittiin tasovalokopiokone ja linko muovikopioinia varten.

Maaperätutkimusjaoksen tutkimuskalustoa ja -välineistöä täydennettiin käyttämällä kiinteistöviraston määrärahoja n. 2.3 mmk; lisäksi käytettiin korjauksiin n. 0.2 mmk. Metrotoimikunnan määrärahoilla hankittiin välineitä n. 2.2 mmk:n arvosta, josta timanttiterien osuus oli n. 1.1 mmk; välineiden korjauksiin käytettiin n. 0.9 mmk. Kiinteistöviraston kaluston käytöstä eri tutkimuksiin veloitettiin n. 2.2 mmk ja metrotoimikunnan kaluston käytöstä muihin kuin metrotutkimuksiin n. 2.8 mmk. Käytettyä kalustoa poistettiin n. 3.8 mmk:n arvosta, josta timanttiterien osuus oli n. 3 mmk.

Kenttämittaus, kiinteistönmuodostus ja rakennustoiminnan valvontaan liittyvät tehtävät. Kaupungin kolmioverkkoa täydennettiin rakentamalla ja havaitsemalla 7 uutta kolmiopistettä. Uusia korkeuskiintopisteitä määritettiin tarkkavaaituksella 97. Monikulmioverkkoa lisättiin ja täydennettiin Kantakaupungissa sekä eräissä Esikaupungeissa. Täydennyskartoituksia suoritettiin eniten Haagassa, Oulunkylässä, Pakilassa, Tapanilassa, Suutarilassa, Vartiokylässä, Mellunkylässä ja Laajasalossa. Katusuunnittelukarttoja laadittiin kunnallisteknillisiä töitä varten ja suoritettiin katujen maastoon merkitsemistä eräillä Esikaupunkialueilla.

Tonttikirjaan ja tonttikirjakarttaan tehtiin merkinnät asemakaavojen ja tonttijakojen vahvistamisesta, tontinmittauksista sekä yleisen alueen mittauksista ym. ja lähetettiin näistä ao. ilmoitukset.

Kertomusvuonna suoritettiin Viikin-Suurmetsän alueen ilmakekuus mittakaavaan 1 : 6200. Tätä hyväksi käyttäen piirrettiin stereokartoituskojeella kartat mittakaavaan 1 : 1000 Viikistä, Vanhankaupunginlahden saarista ja Kivinokasta.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä edusti kaupunkia sitä koskevissa maanmittaus- sekä tontinmittaustoimituksissa sekä yleisten alueiden mittauksista ja rasitteita koskevissa toimituksissa. Kaupungin hankkimien määräälojen erottamisia suoritettiin ja annettiin todistuksia näiden alueiden lainhuudattamista varten. Uudenmaan lääninmittauskonttorissa suoritettiin tutkimuksia, joiden perusteella täydennettiin mm. rekisterikarttoja, tehtiin tilaluettelaita asemakaavoitettavista alueista sekä annettiin lausuntoja ja karttaotteita kaupungin kiinteistökauppoja ja -vaihtoja varten. Lisäksi annettiin lausuntoja uudisrakennusten rakentamista koskevista poikkeuslupa-anomuksista. Kaupungin nimistötoimikuntaa varten suoritettiin

arkistotutkimuksia Helsingin saaristossa eri aikoina käytetyistä paikannimistä ja laadittiin näistä selvitykset.

Osaston kertomusvuonna suorittamista yleisimmistä tehtävistä mainittakoon: kartoitusta (etupäässä täydennysmittausta) suoritettiin 1 010 ha:n alalta, katu-, sähkö- ym. linjoja merkittiin maastoon yht. 65.6 km, rajan ja korkeusaseman näytöjä suoritettiin 106, monikulmiopisteitä rakennettiin 448 ja laskettiin 725, monikulmiosivuja mitattiin 82 km, monikulmiokulmia havaittiin 784, korkeuskiintopisteitä rakennettiin 64 ja vaaittiin 97, pintavaaitusta suoritettiin 23 ha:n alalta, piirroksia laadittiin eri tarkoituksiin 2 845, todistuksia ja otteita annettiin 1 774, rakennuspaikkoja merkittiin maastoon 776, jalustankatselmuksia pidettiin 913, tonttijakoehdotuksia laadittiin 142, tontinmittauksia ja rasi-toimituksia suoritettiin 389 ja yleisen alueen mittauksia 39, tonttikartan jäljennöksiä valmistettiin 467 ja mitta-kirjan jäljennöksiä 543.

Katukorvausasiat ym. Asemakaava- ja rakennuslain mukaisia kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia, asemakaavalain mukaisia katumaakorvauksia ja rakennuslain mukaisia katualuekorvauksia käsittelemään nimitetty henkilökunta jatkoi kertomusvuonna ko. korvausten perimisedellytysten selvittelytyötä.

Rakennuslain mukaisia kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia ehdotettiin perittäväksi Lauttasaaren 189 tontin osalta, kokonaiskorvausmäärän ollessa n. 156 mmk. Ehdotusten tekeminen keskeytettiin kuitenkin toistaiseksi kaupunginhallituksen asetettua komitean tutkimaan, missä määrin korvauksia perittäisiin tonttien omistajilta, ja jatkettiin korvauserusteiden selvitystä. Katualuekorvausten selvittämiseksi laadittiin kartoja ja tilaluetteloita ennen rakennuslain voimaantuloa vahvistettujen Esikaupunkialueiden asemakaavojen alueista. Tarvittaessa annettiin myös lausuntoja em. kysymyksistä. Selvittelyjä asemakaavalain mukaisten vakuuksien palauttamiseksi jatkettiin sekä aloitettiin neuvottelut katumaakorvausten perimiseksi tontinomistajilta.

Osastossa laadittiin lausuntoja ja kartoja katujen kunnossa- ja puhtaanapito-osuuksista sekä katujen luovutuksista yleiseen käyttöön. Osasto edusti myös kaupunkia maistraatin suorittamissa katselmuksissa katuja luovutettaessa yleiseen käyttöön.

Kartat. Kantakarttojen mittakaavassa 1:500 uusia lehtiä piirrettiin 50 kpl sekä täydennettiin 1 126 lehteä. Kantakarttojen mittakaavassa 1:1000 uusia lehtiä valmistettiin 24 ja uusittiin 2 mekaanisesti sekä piirrettiin 10 uutta lehteä. Kantakarttojen mittakaavassa 1:2000 uusia lehtiä valmistettiin 5 ja entisiä uusittiin mekaanisesti 4. Asemakaavan pohjakarttoja alueittain valmistettiin 7 ja erillisiä asemakaavan muutosten pohjakarttoja 112.

Virastokartan mittakaavassa 1:4000 piirroksia pidettiin jatkuvasti ajan tasalla. Virastokartasta mittakaavassa 1:10000 otettiin pienehkö uusintapainos. Osoitekartasta mittakaavassa 1:10000 valmistettiin suurentamalla ja täydentämällä Helsingin keskusta-alueen käsittävä 38-lehtinen ja monivärinen karttasarja mittakaavassa 1:4000 (Os 4). Matkailukartasta (Ma 15/440) otettiin vuoden alussa n. 6 000 kpl:n painos sekä matkailukartan (Ma 15/430) täydennetyistä ja osaksi uusituista piirroksista n. 62 000 kpl:n painos keväällä. Kiinteistökarttojen sarjaa täydennettiin eräät kaupungin rajojen ulkopuolella olevat alueet käsittävällä kartalla (Ki 200). Erilaisia kartoja, piirroksia ym. valmistettiin lisäksi kaupungin muille laitoksille.

4. Kiinteistöhallinto

Muovijäljennöksiä valmistettiin 1 037, joista omaan käyttöön 745 ja muille 292. Kartta- ym. valokuvia valmistettiin omaa tarvetta varten 2 136 sekä muille 668, yhteensä 2 804. Valo- ym. jäljennöksiä valmistettiin osaston omaan käyttöön 24 400 ja muille 9 400, yhteensä 33 800.

Karttapalvelun bruttomyynti, johon sisältyivät myös korvaukset painatusoi-keuksista, oli 8.9 mmk. Erillisiä karttalehtiä myytiin n. 60 000 kpl, joista matkailija-karttoja oli n. 45 000. Osoitekarttoja myytiin 650 kpl.

Maaperä- ja pohjatutkimustyöt. Määrärahojen käytön mukaan jakaantuivat vi-raston geoteknillisen asiantuntijan johdolla suoritettut em. työt eri toimeksiantajien kesken seuraavasti: kiinteistövirasto 19 %, metrotoimikunta 7 % sekä rakennusvi-rasto, kaupungin teollisuuslaitokset ja asuntotuotantotoimisto 74 %.

Asemakaavoitusta varten suoritettiin maaperätutkimuksia Malmilla, Tattari-harjulla ja Suutarilassa yhteensä n. 200 ha:n alalla. Virastopäällikön toimeksiannosta suoritettiin 3 pienehköä tutkimusta sekä maaperätutkimus mm. Tampereentien Pirkkolantien ja rantaradan välisellä osuudella. Metrotoimikunnalle suoritettiin pai-kallisia tarkistusluontoisia tutkimuksia pääasiassa Kantakaupungin alueella. Raken-nusvirastolle suoritettiin 36, kaupungin teollisuuslaitoksille 3 ja asuntotuotantotoi-mistolle 3 tutkimusta. Vuoden aikana annettiin 35 kirjallista tutkimuksiin perustu-vaa lausuntoa eri rakennuskohteiden perustamiskysymyksistä. Edellisten vuosien tapaan avustettiin muutoinkin maa- ja pohjarakennuskysymyksissä kaupungin suunnittelevia ja rakentavia viranomaisia neuvottelemalla tai antamalla lausuntoja.

Tulot ja menot. M e n o t kaupunkimittausosaston vastattavilta tileiltä olivat 120 443 199 mk ja t u l o t 55 515 637 mk.

7. Talo-osasto

Henkilökunta. Vuoden päättyessä oli virkasuhteessa olevaa henkilökuntaa talo-osastossa 37 ja osaston alaisissa kiinteistöissä 28 eli yhteensä 65. Lisäksi oli osaston palveluksessa työsopimussuhteessa kirvesmiehiä, muurareita, talonmiehiä, lämmit-täjiä, siivoojia ym. yhteensä 320, johon lukuun sisältyvät myös ne 200 siivoojaa, joi-den palkat talo-osasto maksoi veloittaen vastaavasti ao. laitosten ja virastojen palk-kamomentteja.

Talo-osaston hallinnossa olleet rakennukset, huoneistot ym. Osaston hallinnossa ol-leiden rakennusten lukumäärä kertomusvuoden lopussa oli 880 kpl (yht. 258 828 m², 1 244 802 m³), joista vuoden aikana osaston hoitoon siirtyneitä oli 80 kpl (12 865 m², 57 995 m³). Vuoden aikana purettiin 89 rakennusta (9 670 m², 41 601 m³) ja muille hallintokunnille siirtyi 13 rakennusta (3 417 m², 14 052 m³).

Kauppahalleja oli 3 (5 749 m², 35 805 m³).

Osakehuoneistoja oli 41 ja niiden yhteinen pinta-ala 12 221 m². Vierailta oli vuok-rattu 202 huoneistoa yhteiseltä pinta-alaltaan 56 692 m².

Rakennusten (talot ja hallit) arvo tontteineen oli n. 6 128 mmk ja osakehuoneis-tojen arvo n. 400 mmk.

Kiinteistöjen vuosikorjauksiin käytettiin kertomusvuoden talousarvioon varat-tuja määrärahoja 158 976 114 mk ja hallien sekä kioskien korjauksiin 4 897 963 mk, yhteensä 163 874 077 mk. Näiden lisäksi käytettiin vuosikorjauksiin siirtomäärä-

rahoja sekä kertomusvuoden aikana ao. varoista eri tarkoituksiin myönnettyjä määrärahoja 54 642 096 mk. Perusparannusluontoisin korjauksiin käytettiin pääomamenojen momentilta Talorakennustoiminta yhteensä 12 787 036 mk. Kiinteistöjen korjauksiin käytetyt määrärahat olivat kaikkiaan 231 303 209 mk.

Vuokrat. Talo-osaston hallinnossa 31.12. kertomusvuonna olleista asunnoista, joita oli 2 963, sekä liikehuoneistoista ja varastoista, joita oli vastaavasti 310, perittiin käteisvuokria yhteensä 407 778 110 mk. Kaupungin omistamista, talo-osaston hallinnossa olleista toimisto- ja varastotiloista, joita oli 31.12. eri virastojen ja laitosten käytössä 101 199 m², sekä vierailta vuokratuista tiloista, joita oli 1 186 m², perittiin tilitysvuokria yhteensä 466 083 380 mk.

Asunto-osakkeiden yhtiövästikkeistä ja eräistä vierailta vuokratuista tiloista maksettiin talo-osaston omalta vuokramomentilta käteisvuokria yhteensä 26 674 944 mk. Eri virastojen ja laitosten puolesta, näiden omia vuokramomentteja veloittaen, maksettiin vuokria n. 200 huoneistosta yhteensä 288 675 000 mk.

Arvaamattomia vuokria ja vuokrankorotuksia varten siirrettiin anomuksien perusteella ao. virastojen ja laitosten vuokratilille yhteensä 20 771 336 mk.

Palkat. Rahatoimistosta suoritettiin n. 50 vakinaisen viranhaltijan palkkojen maksu, kun taas talo-osasto maksoi n. 334 työsuhteessa olevan henkilön palkat. Jos huomioidaan kaikki kesäloma- ja sairauslomasijaiset, kausisiivoojat ja talonmiesten lepopäiväsijaiset, nousi talo-osastosta palkkaa saaneiden henkilöiden lukumäärä kertomusvuonna 830:een. Niille 200:lle eri virastojen siivoojalle, joiden palkat maksettiin talo-osaston kautta, suoritettujen palkkojen yhteissumma ei sisälly osaston palkkamomentilla mainittuihin määrärahoihin.

Siivoustarvikevarasto. Kertomusvuonna jaettiin eri virastoille ja laitoksille varastosta siivoustarvikkeita yhteensä 6 190 326 mk:n arvosta.

Talo-osaston hoitajat ja maksamat muiden hallintokuntien menot olivat seuraavat: virastojen ja laitosten käteisvuokrat 288 675 000 mk, siivoojien palkat 87 233 500 mk sekä siivoustarvikkeet 6 190 326 mk, yhteensä 382 098 826 mk.

Uusi budjettiasetus. Kertomusvuoden talousarvio oli laadittu uuden budjetti-asetelman mukaisesti. Eräs huomattava tästä johtuva muutos oli se, että talo-osaston menoihin otettiin myös pääomamenot eli kiinteän käyttöomaisuuden korot ja poistot.

Asuntoasiat. Vuokrasäännöstelyn päättymisen takia siirrettiin suuri osa huoneenvuokralautakuntien tehtävistä, mm. vuokra-asioita koskeva neuvonta ja keskuskortiston hoito asuntoasiainoimistolle. Aikaisemmin voimassa olleen perheenasuntoavustuksen muuttuminen lapsiperheiden asumistueksi oli omiaan myös lisäämään tehtäviä. Kertomusvuoden lopulla nousi ko. tukea saavien lukumäärä n. 700:aan. Asuntoasiainoimistoon otettiin vuoden aikana lisää yksi tarkastaja ja yksi toimistoapulainen.

Kertomusvuoden aikana osoitettiin talo-osaston hallinnossa oleviin huoneistoihin 167 ruokakuntaa ja kiinteistöyhtiöiden hallinnossa oleviin huoneistoihin 124 ruokakuntaa eli yhteensä 291 ruokakuntaa. Näistä huoneistoista oli 154 vapautunut sen johdosta, että asukkaat oli osoitettu uusiin taloihin ja 137 muista syistä.

Kauppahallit ja -torit. Kaupungin kauppahalleista vuokrattujen myymälöiden lukumäärä oli seuraava: Kauppatorinhallissa 109 myymälää, Hakaniemen kauppahallissa 220 myymälää ja 31 kellaria sekä Hietalahden kauppahallissa 94 myymälää ja 40 kellaria.

4. Kiinteistöhallinto

Elintarvikkeiden ja maalaistuotteiden myyntiä varten oli toreilta vuokrattuna myyntipaikkoja seuraavasti: Kauppatorilla 283, Hakaniementorilla 269 Hietalahdentorilla 43 sekä Töölöntorilla 58.

Ulkomyynti- ja mainospaikat sekä lyhytaikaiset myyntiluvat. Kertomusvuonna oli käytössä 131 jäätelömyyntipaikkaa, 51 kioskia, kukanmyyntipaikkoja kesäkautena 14 ja koko vuoden toimineita 8, 38 makkaranmyyntipaikkaa, 130 puhelinkioskia, yksi vaakapaikka, yksi valokuvauspaikka sekä muita sekalaisia myyntipaikkoja 7. Sanomalehtien myyntipaikkoja oli 101 ja kengänkiilloituspaikkoja 26.

Tilapäisiä mainospaikkoja oli 59 ja pysyviä 1 181.

Lupia lyhytaikaiseen (1—6 päiväksi) myyntiin ulkosalla myönnettiin seuraavasti: joulukuusien myyntiin 1 500 lupaa, ilmapallojen ja tekokukkien myyntiin 1 929 lupaa sekä muita erilaisia myyntilupia 27.

Tuloja oli pysyvistä mainospaikoista kertomusvuonna 19 436 957 mk sekä myönnettyistä lyhytaikaisista myyntiluvista 3 921 000 mk.

Tulot ja merot. T u l o t. Käteisvuokria kertyi 407 778 110 mk, tilitysvuokria 466 083 380 mk, kauppahallien vuokria 38 936 904 mk, kioskien vuokria 13 228 695 mk, toripaikkojen vuokria 15 305 267 mk sekä muiden myyntipaikkojen vuokria 51 716 997 mk; lisäksi oli muita tuloja 683 800 mk, joten tuloja kaikkiaan oli 993 733 153 mk.

M e n o t olivat: talo-osaston kunnossapito-, käyttö- ja yleismenot 427 861 144 mk sekä kiinteän käyttöomaisuuden korot ja poistot 427 205 100 mk, kauppahalli-, ulkomyynti- ja toritoiminnan kunnossapito-, käyttö- ja yleismenot 21 123 975 mk sekä kiinteän käyttöomaisuuden korot ja poistot 8 589 500 mk eli yhteensä 884 779 719 mk.

8. A s u n t o t u o t a n t o t o i m i s t o

Toimiston tehtävänä oli hoitaa kiinteistölautakunnan valmistelevana ja toimeenpanevana elimenä kaupungin asuntolainoja. Lisäksi kuului toimistolle asuntotuotantokomitean ja sen jaostojen toimistotehtävien hoito.

Kertomusvuoden aikana oli toimistossa 16 työsopimussuhteessa olevaa toimihenkilöä.

Kaikki asuntorakennustoiminnan tukemiseen varatut varat käytettiin kertomusvuonna asuntotuotantokomitean toimesta toteutettavaan asuntorakennustoimintaan.

Yhteenveto menoista ja tuloista

M e n o t. Kiinteistöjen menot jakautuivat talousarvion mukaan varsinaisiin menoihin ja pääomamenoihin. Varsinaiset menot kuuluivat kiinteistöjen pääluokkaan, jossa kiinteistölautakunnan käytössä olevat määrärahat jakaantuivat seuraavasti: kiinteistölautakunta ja kiinteistöviraston kansliaosasto, asemakaavaosasto, kaupunkimittausosasto, tonttiosasto, tonttiosaston siirtolapuutarhatoiminta, talosasto, talo-osaston kauppahalli-, ulkomyynti- ja toritoiminta, maatalousosasto, metsäosasto sekä eräin poikkeuksin osastojen yhteiset kustannukset, avustukset ja käyttövarat. Pääomamenoihin kuuluivat kiinteän omaisuuden ostot sekä erinäisten rakennusten perusparannukset, salaojitustyöt, käyttökaluston hankinta sekä vesijohdon ja viemärin rakentaminen Fallkullan kartanoon.

Kiinteistölautakunnan käytettäväksi oli talousarviossa merkitty varsinaisia menoja varten 1 465 177 905 mk ja lisäksi myönnettiin määrärahoja tai ylitysoikeuksia 77 399 099 mk, joten määrärahoja oli käytettävissä kaikkiaan 1 542 577 004 mk. Tilien mukaan käytettiin kaikkiaan 1 422 528 359 mk, joten säästö oli 120 048 645 mk.

Kaupunginvaltuuston käytettäväksi kiinteistöjen ostoja varten sekä kiinteistölautakunnan käytettäväksi pienehköjen kiinteistöjen ostoon merkittyjen määrärahojen käyttö ilmenee allaolevasta asetelmasta.

Määräraha mk	Menot mk	Siirto v:een 1963	
		sidottuna mk	vapaana mk
Siirto v:lta 1960	2 100 000	—	—
Määräraha v. 1962	300 000 000	288 763 300	570 450 000
Ylitysoikeus v. 1962	559 186 300	—	—

Pienehköjen kiinteistöjen ostamista varten kiinteistölautakunnan käytettäväksi:

Siirto v:lta 1961	6 000 000	276 000	—	5 724 000
Määräraha v. 1962	10 000 000	—	—	10 000 000

Eräiden kiinteistöjen kauppahintojen lyhennyksiä, indeksikorotuksia ja korkoja varten oli talousarviossa varattu 67 500 000 mk, mistä summasta käytettiin 67 463 008 mk.

Tulot. Varsinaisia tuloja oli kertomusvuonna talousarvioon merkitty 1 738 678 135 mk. Tilien mukaan nousivat tulot 1 900 844 068 mk:aan.

Pääomatuloja olivat tonttien ja maa-alueiden myynnistä sekä maanhankintalain tarkoituksiin myydyistä alueista saadut tulot ja korvaukset katumaasta sekä kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista. Talousarvioon oli merkitty pääomatuloja 534 853 332 mk, josta summasta 528 153 332 mk oli arvioitu saatavan tonttien ja maa-alueiden myynnistä. Tuloja kertyi kertomusvuonna 375 312 882 mk, josta tonttien ja maa-alueiden myynnistä 371 620 489 mk.

Asuntotuotantokomitea

Komitean kokoonpano oli v. 1962 seuraava: puheenjohtajana toimi apul.kaup.joht. Juho Kivistö, varapuheenjohtajana as.kaavapääll. Väinö Tuukkanen sekä jäseninä prof. Hilding Ekelund, kiinteistöviraston tonttiosaston pääll. Kalevi Korhonen, kiinteistöviraston pääll. Alpo Lippa, dipl.ins. Kaarlo Pettinen sekä rak.tarkast. Aulis Salo. Sihteerinä toimi varat. Jarl-Erik Kuhlefelt.

Komitean toimistotehtäviä hoiti kiinteistöviraston asuntotuotantotoimisto.

Kokoukset ja tarkastukset. Komitealla oli vuoden aikana 34 kokousta ja sen teknillisellä jaostolla 28. Komitean nimeämät rakennusohjelmien työmaatoimikunnat pitivät joka toinen viikko työmaakokouksensa kullakin työmaalla siihen saakka, kunnes kunkin rakennusohjelman osalta oli suoritettu vastaanottotarkastukset, jolloin valmistuneet rakennukset luovutettiin ao. yhtiöiden hallintaan. Kaikista näistä tilaisuuksista laadittiin erilliset pöytäkirjat.

Rakennustoiminta. Vuoden aikana valmistuivat seuraavat rakennusohjelmat: